T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/227
KARAR NO : 2021/312
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Davacı şirketten talep edilen katı atık toplama vs. ücretinin özel hukuk hükümlerine tabi olan abonelik sözleşmesinden kaynaklandığı gözetildiğinde söz konusu ücretin iptali istemiyle açılan davanın, ADLİYARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.Ticaret Anonim Şirketi
Vekilleri : Av. Ö.T. Av. S.E.H.
Av. S. K.
Davalı : İzmit Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. S.Ü.A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili; belediyelerin katı atık ücreti, katı atık toplama ve bertaraf ücreti ve KDV'si, çöp imha tesisleri hasılat payı, katı atık bertaraf ücreti, katı atık bedeli gibi farklı isimler altında bedel talep etmesinin yasal olmadığını ileri sürerek, müvekkili şirket aleyhine düzenlenen katı atık geliri açıklamalı 2020 yılına ilişkin toplam 1.680 TL tutarlı, 09/03/2020 düzenleme tarihli ve Cilt/Sıra: 1-185/87 ve 2-185/87 numaralı tahakkuk fişinin ve tahakkuk fişine dayanak gösterilen meclis kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Kocaeli 2. İdare Mahkemesi 28/12/2020 tarihli ve E.2020/971, K.2020/1251 sayılı dosyasında** *"2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi uyarınca görev yönünden reddine"* kesin olarak karar vermiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun "ücrete tabi işler" başlıklı 97. maddesinde; "Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...) için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir." kuralına yer verilmiştir.*
>
> *5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15/d maddesinde; "Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak." belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.*
>
> *27.10.2010 tarihli, 27742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tariflerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin "tanımlar" başlıklı 4/m maddesinde, ücret; "26.05.1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44. maddesi hükmü gereği çevre temizlik vergisi ile aynı Kanunun 87. maddesi uyarınca kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve 2560 sayılı Kanunun 13. maddesi uyarınca alınan kullanılmış sulan uzaklaştırma bedelini de içerecek şekilde; atıksu ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında tam maliyet esaslı tarifeye göre belirlenen toplam sistem maliyetini karşılamak üzere evsel katı atık ve atıksu hizmetlerinden yararlananlar tarafından ödenmesi gereken parasal değeri, ifade eder." şeklinde tanımlanmıştır.*
>
> *Aynı Yönetmeliğin "abonelik" başlıklı 10. maddesinde ise; "Atıksu altyapı yönetimlerinin hizmet vermekle yükümlü olduğu tüm gerçek ve tüzel kişilerin abone olması zorunludur", kuralına, "hizmet sözleşmesi" başlıklı 12. maddesinde de "her bir abone için toplam sistem maliyeti o aboneye verilen veya verilecek hizmete göre hesaplanır. Atıksu altyapı yönetimleri ve/veya evsel katı atık idareleri hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacak her abone karşılıklı sözleşme yapmakla yükümlüdürler." düzenlemesine yer verilmiştir.*
>
> *Yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri ile dosyada bulunan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden; atıksu altyapı tesisleri ile evsel katı atık bertaraf tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı, işletilmesi, kapatılması ve izlenmesi, bu tesislerle ilgili olarak verilen tüm hizmetleri karşılayabilecek tam maliyet esaslı tarifelerin belirlenmesi konusunda anılan hizmetleri sağlayacak idarelere takdir yetkisi verildiği, hizmeti alan gerçek ve tüzel kişilerin ise bu hizmetlere karşılık olarak*

abone olmak zorunda olduğu; ayrıca, atıksu altyapı yönetimleri ve/veya evsel katı atık idarelerinin hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacak her abone ile karşılıklı sözleşme yapmakla yükümlü olacakları sonucuna varılmaktadır. Nitekim, katı atık toplama ücretine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan bir davada, Uyuşmazlık Mahkemesinin 09.05.2016 günlü, E:2016/266, K:2016/305 sayılı kararıyla söz konusu ücretin, idareyle kişi arasında abonman sözleşmesi ile kurulan özel hukuk ilişkisi çerçevesinde ve hizmet karşılığında maliyet-kar esasına göre idarece belirlenen tarifeye dayanılarak alınan bir ücret olduğu, idarenin faaliyet alanıyla ilgili olarak yürürlüğe koyduğu yönetmelik ile buna dayanan tarife kararlarının yargısal denetiminin idari yargı yerinde -idare mahkemeleri; abonman sözleşmesine dayanan bir alacak- borç ilişkisi kapsamındaki katı atık toplama bedelinin tahsiline ilişkin davaların ise adli yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği, uygulamanın bu doğrultuda istikrar kazandığı belirtilerek, davalı belediye tarafından evsel katı atık ücretinin ödenmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, katı atık bedelinin iptali ile ödenen katı atık bedelinin faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan bir davada, Uyuşmazlık Mahkemesinin 01.07.2013 günlü, E:2013/925, K:2013/1105 sayılı kararıyla atık su bedelinin tahsiline ilişkin tasarrufun, abonman sözleşmesine dayalı bir alacak-borç ilişkisi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, tesis edilen tasarrufun özel hukuk kuralları çerçevesinde adli yargının görevi kapsamına girdiği belirtilerek, katı atık bedelinin iptali ile ödenen katı atık bedelinin faiziyle birlikte iadesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Bu durumda; 2872 sayılı Çevre Kanunu, Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik ve Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuza istinaden, davalı idarece tahakkuk ettirilen toplam evsel katı atık toplama ve taşıma ücretinin iptali isteminin özel hukuk hükümlerine tabi olan abonelik sözleşmesinden kaynaklandığı bu nedenle uyuşmazlığın görüm ve çözümü adli yargı mercilerine ait olduğundan davanın görev yönünden reddi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır."

3. Davacı vekili bu kez müvekkilinin borçlu olmadığının tespiti istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Kocaeli 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 19/03/2021 tarihli ve E.2021/102, K.2021/125 sayılı dosyada** *"HMK 114/1 -b hükmü kapsamında yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK 115/2 hükmü uyarınca davanın usulden reddine"* kesin olarak karar vermiştir. Bu kararın gerekçesinin ilgili kısmı şu şekildedir:

"...Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan kamu idareleri kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan ve idari işlemden dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildirler. Kamu tüzel kişilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar ve idari işlemden kaynaklı uyuşmazlıklar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup, bu zararların tazmini amacıyla hizmet kusurlarına dayalı olarak İYUK.un 2.maddesi hükmü uyarınca idari yargı yerinde tam yargı davası ikame edilmesi gerekmektedir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup mahkemece kendiliğinden (re'sen) dikkate alınması zorunludur. Tüm bu hususlar nazara alınarak, davacı iddiasına göre taraflar arasında abonelik sözleşmesi bulunmaması, Kocaeli bünyesinde su, kanalizasyon hizmetlerinin özel kanun gereği İSU tarafından yapılıyor olması nedeniyle davalı belediyenin su tedariki hakkında İSKİ'nin kuruluşu hakkındaki 2560 sayılı Kanunun ek 5. maddesinde bu Kanunun diğer Büyükşehir Belediyelerinde de uygulanacağı düzenlemesi gereği davacıyla abonelik sözleşmesi yapma imkanın da hukuken bulunmaması nedeniyle taraflar arasındaki sözleşme ilişkisinden kaynaklanmayan idari işleme dayalı talep söz konusu olduğu kanatine varılarak, davanın yargı yolu caiz olmaması nedeniyle usulden reddine, Kocaeli 2. İdare Mahkemesi ile Mahkememiz arasında görev uyuşmazlığı çıktığından, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine dair aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir."

5. Kocaeli 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 25/03/2021 tarih, E.2021/102 sayılı üst yazısıyla görev uyuşmazlığının çözümü için, her iki dava dosyasını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun *"Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları"* başlıklı 15. maddesinin (d) bendinde, *özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak* belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

7. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Ücrete Tabi İşler"* başlıklı 97.maddesinde; *"Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...)için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir."* hükmü yer almakta olup, kanuna 15/07/1993 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 3914 sayılı Kanunla eklenen ve *"Çevre Temizlik Vergisi"* başlığını taşıyan mükerrer 44.maddesinde de; *"belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin katı atık toplama ile kanalizasyon hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, çevre temizlik vergisinin katı atıklar için maddedeki tarifeye göre hesaplanacağı, belediyelerin, atık su ile ilgili olarak da, katı atıklarla ilgili tarifede yer alan bina gruplarını topluca veya ayrı*

ayrı dikkate almak suretiyle su tüketim bedelini aşmamak üzere meclislerince belirlenecek miktarda çevre temizlik vergisi alacakları, atık su ile ilgili çevre temizlik vergisinin su tüketim bedeli ile birlikte tarh ve tahakkuk etmiş sayılacağı ve bu bedel ile birlikte tahsil edileceği, su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan belediyelerde ise atık su bedellerinin tahsiline ilişkin uygulamanın kendi kanunlarındaki hükme bağlı olduğu" hükümlerine yer verilmiştir.

8. 27/10/2010 tarih, 27742 sayılı Atıksu Altyapı Ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin*"Tanımlar"* başlıklı 4.maddesinin 1-a fikrasında "Abone" tanımı yapılmış olup, buna göre, Abone: Su ve atık su ve katı atık hizmetlerinden faydalanan ve/veya faydalanacak gerçek veya tüzel kişiyi ifade etmekte, *"Abonelik"* başlıklı 10.maddesinde ise, *"Atık su altyapı yönetimlerinin hizmet vermekle yükümlü olduğu tüm gerçek ve tüzel kişilerin abone olması zorunludur"* hükmü yer almaktadır.

B. Yargı Kararları

9. Su abonesi olmayan kişi hakkında İSKİ Tarifeler Yönetmeliği hükümlerine göre tahakkuk ettirilen atık su bedeline ilişkin faturanın iptali istemiyle açılan bir davada; İstanbul 3. Vergi Mahkemesi'nce, dava konusu bedelin vergi, resim, harç benzeri mali yüküm olduğu kabul edilmek suretiyle işin esası hakkında verilen kararı temyizen incelemekte olan Danıştay Dokuzuncu Dairesi tarafından, iş yerinde yer altı suyunun kullanılması nedeniyle İSKİ tarafından istenen atık su bedelinin vergi, resim, harç benzeri mali yükümlülük olmayıp, akdi nitelik taşıdığı kanaatine varıldığından bahisle temyiz incelemesi ertelenerek, 2247 sayılı Kanun'un 20. maddesine göre görevli yargı yerinin belirlenmesi için başvuruda bulunulması üzerine, Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; 14/10/1991 tarih ve E.1991/29, K.1991/29 sayı ile, gerek 2560 sayılı Kanun'un 23. maddesi gerekse buna dayanılarak çıkarılan İSKİ Tarifeler Yönetmeliği'nin 5., 16. ve 17. maddelerinde, İSKİ'ye ait kanalizasyonu kullananlardan atık su bedelinin tarifeye göre alınacağının açıkça belirtildiği ve bunun taraflar arasında bir sözleşmeye dayandırılacağının hükme bağlandığı, buyurucu nitelikteki bu hükmün sözleşme yapılmaksızın atık su üretenleri de sözleşme yapmakla yükümlü kıldığı, bu hükme uymayanların sözleşme yapma durumunda olmaları nedeniyle atık su bedeli ödemekten kaçınmalarına olanak bulunmadığı, sözleşmeden kaçınmanın söz konusu bedelin ödenmesinden kurtulma sonucunu doğurmayacağı ve bunların da sözleşmeli sayılmalarının gerektiği, öte yandan Kanun ve Yönetmelik ile öngörülen usul ve esaslara göre İSKİ tarafından düzenlenen tarifelerle tespit edilen atık su bedelinin Anayasa'nın 73. maddesinde öngörüldüğü biçimde kanunla konulan vergi, resim, harç ve benzeri bir mali yükümlülük olduğundan söz edilemeyeceği, bu itibarla, atık su bedeli, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülük olmayıp, özel hukuk alanındaki alacak-borç ilişkisini içeren abonman sözleşmesine dayalı ve idarece düzenlenen bir tarife uyarınca alınan bir bedel olduğundan, bu konuyla ilgili anlaşmazlığın çözümünün adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle ve Anayasa Mahkemesi'nin 14/02/1991 tarihli ve E.1990/18, K.1991/4 sayılı kararında yazılı gerekçede de bu görüşün kabul edildiğinden bahisle, Danıştay Dokuzuncu Dairesince yapılan başvurunun kabulü ile uyuşmazlık konusu davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğine karar vermiştir. (Bu karar 26/11/1991 tarihli ve 21063 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

10. Anayasa Mahkemesinin 08/05/1991 tarihli ve 20865 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 14/02/1991 tarihli ve E.1990/18, K.1991/4 sayılı kararında, atık sular karşılığı alınacak bedelin niteliği sorunu ayrı bir başlık altında ele alınmış ve aynen şöyle denilmiştir:

> *"Vergi benzeri mali yükümlülüklerin en belirgin özellikleri (...) genellikle, bir kamu hizmeti karşılığında kamu gücüne dayanılarak tek taraflı yükletilmeleri, harç ve resme göre, daha çok ücret görünümünde olmalarıdır.*
>
> *Atık su bedeli, kullanılmış suların uzaklaştırılması karşılığında yapılacak bir tarifeye ve abonman sözleşmesine göre alınmaktadır. Başka bir deyişle, idareyle kişi arasında sözleşmeyle alacak- borç ilişkisi doğmakta, ödenecek miktar İSKİ ile kişi arasında abonman sözleşmesiyle özel hukuk ilişkisi kurulmasından sonra yapılan hizmet karşılığında maliyet- kâr esasına göre belirlenmektedir. Ödemenin hukuksal dayanağı, kamu gücüne değil, tarifeye ve iki taraf arasında yapılan abonman sözleşmesine dayanmaktadır. Nitekim, ödemelerin yapılmaması durumunda İSKİ alacağını, Amme Alacaklarının Tahsili Hakkındaki Yasa'ya göre değil, özel hukuk ilişkisi içinde ilgili Yasa'ya göre alacaktır. Abone ile İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) arasında yapılan abonman sözleşmesi, daha çok "tip" sözleşme görünümündedir. Hizmetten yararlanan kişinin, sözleşmeyi idareyle birlikte düzenlemesi yerine katılımı (iltihakı) söz konusudur. Ancak bu durum, idareyle kişi arasında kurulan özel hukuk ilişkisini, kamu hukuku ilişkisine dönüştürmez. Çünkü, birçok durumda hizmetin tekel niteliği ve çok kişiye götürülme zorunluluğu, işin, çoğunlukla, tip sözleşmelerle ve kişilerin katılımıyla gerçekleşebilmesini olanaklı kılmaktadır. (...)"*
>
> *"Açıklanan nedenlerle, atık suların uzaklaştırılması karşılığında alınan ücretlerin vergi, resim, harç benzeri mali yükümlülük olarak kabul edilmemesi gerekir."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında, dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

12. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile*

görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler." hükmüne göre, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

13. Kanun koyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyuşmazlığı doğması halinde her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme nazaran daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağını tanımıştır.

14. Olayda, adli yargı yerince, karşı görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş, görevli merciin belirtilmesi için re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına da karar verilmiştir.

15. Bu haliyle, başvurunun her ne kadar davanın taraflarınca yapılmadığı ve 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uyulmadığı anlaşılmış ise de, adli yargı yerince re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 19.maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek dava ekonomisine gerekse Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına uygun olacaktır. Sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacı tarafından katı atık geliri açıklamalı 2020 yılına ilişkin toplam 1.680TL tutarlı, 09/03/2020 tarihli ve Cilt/Sıra: 1-185/87 ve 2-185/87 numaralı tahakkuk fişinin iptali istemiyle açılmıştır.

18. Belediye, belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini ifade etmektedir. Böyle olmakla birlikte, bu kuruluşun kişilere sağladığı hizmete ilişkin işlem ve eylemlerinin yargısal denetimini yapacak yargı düzenini belirleyebilmek için, işlem ya da eylemin özel hukuk ilişkilerinden veya kamusal yetkilerin kullanılmasından doğup doğmadığına bakmak gerekir.

19. Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler ve ilgili mahkeme kararları da dikkate alındığında; davalı İzmit Belediyesi tarafından düzenlenen 09/03/2020 tarihli, toplam 1.680 TL tutarlı katı atık ücreti vs ödenmesine ilişkin tahakkuk fişinin, gerek Belediye tarafından tesis edilmiş olması ve Uyuşmazlık Mahkemesinin yukarıda işaret edilen 16/06/2003 tarihli E.2002/57, K.2003/34 sayılı ve 02/04/2007 tarihli E.2004/127, K.2007/31 sayılı hüküm uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin kararlarında açıklandığı üzere bu işlemin vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülük mahiyetini taşımaması, gerekse de taraflar arasında adı geçen iş yerinin su aboneliğine tabi bir abonelik ilişkisi bulunduğunun kabulü gerektiği hususları birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu ücretin idareyle kişi arasında abonman sözleşmesiyle kurulan özel hukuk ilişkisi çerçevesinde ve hizmet karşılığında maliyet-kâr esasına göre idarece belirlenen tarifeye dayanılarak alınan bir ücret olduğu anlaşılmıştır.

20. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi ile Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarındaki *"atık su bedelinin, vergi benzeri mali yükümlülük olmayıp, idareyle kişi arasında abonman sözleşmesiyle kurulan özel hukuk ilişkisi çerçevesinde ve hizmet karşılığında maliyet-kâr esasına göre idarece belirlenen tarifeye dayanılarak alınan bir ücret olduğu"* yolundaki kabulün sonuçları itibarıyla: idarenin faaliyet alanıyla ilgili olarak yürürlüğe koyduğu yönetmelik ile buna dayanan tarife kararlarının yargısal denetiminin idari yargı yerinde, abonman sözleşmesine dayanan bir alacak - borç ilişkisi kapsamındaki atık su bedelinin tahsiline ilişkin davaların ise adli yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerekmekte olup, uygulama bu doğrultuda istikrar kazanmıştır.

21. Belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Kocaeli 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 19/03/2021 tarihli ve E.2021/102, K.2021/125 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kocaeli 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 19/03/2021 tarihli ve E.2021/102, K.2021/125 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz	Şükrü	Mehmet	Birol
AKINCI	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN